

Laga kraft

Dom, 2021-04-15

Avgörandet beträffande Joakim Ericsson har vunnit laga kraft 2021-05-06.

Avgörandet beträffande Lessebo kommun (KN0761) har vunnit laga kraft 2021-05-06.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-04-15
meddelad i
Växjö

Mål nr P 279-21

PARTER

Klagande

Joakim Ericsson
Edavägen 11
365 43 Kosta

Motpart

Lessebo kommun
365 31 Lessebo

ÖVERKLAGAT BESLUT

Lessebo kommuns beslut den 22 december 2020 i ärende nr 2019/77-21, se bilaga 1

SAKEN

Överklagan av antagande av detaljplan på fastigheten Kosta 1:9 m.fl., Lessebo kommun

---

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Genom det nu överklagade beslutet antog Lessebo kommun detaljplan för del av Kosta 3:28, Kosta 1:9 och Kosta 1:10 i Lessebo kommun. Enligt beslutet syftar ändringen av detaljplanen till att möjliggöra ett parkeringsdäck och nya verksamheter. Fastigheterna Kosta 1:9 och 1:10 planeras att byggas om till restaurang och vinlager. Detta innebär en fortsatt utveckling av handelsområdet i anslutningen till hotellet och glasbruket i Kosta.

Joakim Ericsson yrkar att mark- och miljödomstolen ska upphäva Lessebo kommuns beslut att anta detaljplan för fastigheterna Kosta 1:9 och 1:10. Han anför följande. Han vill inte att byggnationen av ett handelsområde på nämnda tomter ska godkännas, på grund av dess placering och höjd.

I detaljplanen medges en byggnadshöjd om 7,6 meter. Enligt planen är byggnadshöjden baserad på de byggnader som redan finns i bostadsområdet. Dessa byggnader är en- eller tvåvåningsvillor (flerbostadshus). Han ställer sig frågande till om det är genomförbart att med ett medvetet placerings- och materialval går att få en 7,6 meter hög, stor byggnad att smälta in i omkringliggande bostadsområde och miljö. Bostäderna i området är främst villor. De flerbostadshus som nämns i detaljplanen ligger nedanför backen och en bit från tänkt handelsområde. Det finns frågor kring hur byggnaden är tänkt att utformas. Hans hus ligger precis intill den tomtgräns där det planeras att byggas. En så hög byggnad skulle innebära direkt insyn i både hans hus och hela tomtområdet. Det innebär även sämre utsikt och att värdet på fastigheten minskar. Han anser att det borde finnas en bättre plats för byggnationen, i anslutning till nuvarande handelsområde. Kommunens bedömning är att trafikintensiteten inte kommer att öka. Han ställer sig frågande till hur detta möjliggörs då det planeras ny handelsverksamhet/restaurang, vilket med all säkerhet kräver fler leveranser av varor under veckorna. Transporter till och från handelsområdet kommer att öka. Detta påverkar och ökar ljud- och bullernivå för fastighetsägarna i området.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 2 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, är det en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Vid prövningen av frågor enligt plan- och bygglagen ska, enligt 2 kap. 1 § PBL, hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen.

Av 2 kap. 2 § PBL framgår att planläggning och prövningen i ärenden om lov eller förhandsbesked enligt denna lag ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 kap. och 4 kap. 1–8 §§ miljöbalken tillämpas.

I 2 kap. 3 § PBL föreskrivs att planläggningen, med hänsyn till natur- och kulturvärden, ska främja en ändamålsenlig struktur och en estetisk tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder. Bebyggelse ska enligt 5 § lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat de boendes och övrigas hälsa och säkerhet, möjligheterna att ordna trafik, att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar. Enligt 6 § ska bebyggelse utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till bland annat stads- och landskapsbildningen, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan. Enligt 9 § får en planläggning av mark samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller en betydande olägenhet på annat sätt.

Ramen för prövningen

Enligt 13 kap. 17 § PBL ska den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta en detaljplan endast pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna. Om myndigheten vid prövningen finner att beslutet strider mot en rättsregel, ska beslutet upphävas i sin helhet. Annars ska beslutet fastställas i sin helhet. Beslutet ska inte upphävas om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet. Om kommunen har medgett det, får dock beslutet upphävas i en viss del eller ändras på annat sätt. Ändringar som har ringa betydelse får göras utan kommunens medgivande.

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Det innebär att under förutsättning att planläggningen i handläggning och innehåll följer gällande lagstiftning är det kommunen som har beslutanderätten över vad och hur det ska planläggas inom den egna kommunen. Stor vikt ska därför tillmätas de lämplighetsbedömningar som görs av kommunen. Domstolen är därför förhindrad att pröva sådant som inte ingår i det ursprungliga beslutet och kan t.ex. inte ta ställning till alternativa förslag till bestämmelser eller markanvändning som inte ingår i beslutet om den antagna detaljplanen.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Inledningsvis konstaterar mark- och miljödomstolen att det nu är fråga om en ändring av befintlig detaljplan. Enligt översiktsplanen har planområdet pekats ut som ett utvecklingsområde för detaljhandel och besöksnäring. De ändringar som anges i den aktuella detaljplanen står inte i strid med översiktsplanen.

I överklagandet anför Joakim Ericsson att handelsbyggnaden inte kan smälta in i den befintliga miljön. Domstolen kan konstatera att kommunen har genomfört en fördjupad analys av påverkan för kulturmiljön i närområdet och på riksintresset Kosta. Även om utredningen ger stöd för att det finns en risk för att kumulativa effekter kan innebära att bruksmiljön förändras och dess berättelse försvagas, anser domstolen att

den beslutade ändringen i detaljplanen och den byggrätt som den innehåller inte är att betrakta som olämplig i förhållande till stads- och landskapsbilden eller natur- och kulturvärdena på platsen, på ett sätt som innebär att det överklagade beslutet ska upphävas på den grunden. Vid denna bedömning har bland annat beaktats att detaljplanen innehåller utformningsbestämmelser för parkeringshuset och handelsbyggnaden för att dessa ska smälta in i den befintliga miljön och ta hänsyn till den äldre bebyggelsen. Därutöver kan domstolen konstatera att länsstyrelsen – som ska bevaka riksintressen vad gäller bland annat kulturmiljö – inte har funnit anledning att enligt 11 kap 10 § PBL överpröva kommunens beslut att anta detaljplanen.

Joakim Ericsson menar att handelsbyggnaden kommer att påverka trafiken i området markant, och därmed bullernivån. Det kan visserligen antas att ändringen i detaljplanen kan komma att medföra ytterligare trafik i området, särskilt som det i planbeskrivningen anges att parkeringsbehovet förväntas öka i framtiden. Enligt kommunens bedömning leder emellertid detaljplaneändringen endast till en mindre ökning av trafiken till och från planområdet. Hastighetsbegränsningen är 30 km/h, vilket av kommunen bedöms begränsa bullerpåverkan. Lokalgatan Lustigkullavägen kommer vidare att stängas av för genomfartstrafik. Mot bakgrund av dessa omständigheter framstår det enligt mark- och miljödomstolens bedömning som att ändringen i detaljplanen – vad gäller trafik och buller – i huvudsak kommer att påverka områden som inte ligger i direkt anslutning till Joakim Ericssons fastighet, och då i begränsad omfattning i förhållande till nu rådande förhållanden. Domstolen anser därför att ytterligare trafik och buller som ändringen i detaljplanen kan komma att generera inte är av sådan omfattning att det finns skäl att upphäva detaljplanen av den anledningen.

När det gäller frågan om detaljplanen kan anses utgöra en betydande olägenhet i den mening som avses i 2 kap. 9 § PBL måste beaktas bl. a. områdets karaktär och förhållandena på orten. Detta innebär att toleransnivån måste vara något högre i vissa fall (se prop. 1985/86:1 s. 483–485). Förhållanden som ska beaktas är exempelvis olägenheter för grannar i form av skymd sikt eller sämre ljusförhållanden. Bedömningen av de olägenheter som detaljplanen kan ge upphov till ska ske med utgångs-

punkt i den mest ingripande utformning som planen medger (jfr. Mark- och miljööverdomstolens avgörande i mål nr P 10986-16).

Det aktuella området är centralt beläget i Kosta, vilket innebär att Joakim Ericsson har haft att räkna med att viss förtätning av området kan komma att ske (jfr. t.ex. Mark- och miljööverdomstolens avgöranden i mål nr P 8052-17 och P 2112-16). Domstolen kan konstatera att gällande detaljplan medger byggnation i två våningar på fastigheterna Kosta 1:9 och 1:10. Mot bakgrund av att området idag i huvudsak är bebyggt med friliggande villor bör han dock inte haft att räkna med att sådan mer storskalig bebyggelse som nu medges i detaljplanen skulle kunna komma att uppföras i området. Av den nu föreslagna ändringen i detaljplanen framgår att byggnadshöjden på Kosta 1:9 och 1:10 får vara högst 7,6 meter, att maximalt 30 procent av fastigheten får bebyggas och att byggnaden ska placeras minst 4,5 meter från tomtgränsen. Den planerade handelsbyggnaden kommer enligt förslaget att ha en takterrass. På grund av sitt läge och utformning anser domstolen att den medför insyn på Joakim Ericssons fastighet.

Domstolen anser mot bakgrund av dessa omständigheter att Joakim Ericssons invändning om att detaljplanen medför en insyn på hans fastighet inte kan lämnas utan avseende. Avståndet till den handelsbyggnad som planeras på fastigheterna Kosta 1:9 och 1:10 är emellertid förhållandevis långt; avståndet mellan den planerade byggnaden och hans bostadshus på fastigheten Kosta 1:12 kommer att vara minst cirka 20 meter, med hänsyn till det prickmarksområde om tio meter som anges i detaljplanen. För Joakim Ericsson blir det vidare främst fråga om insyn i hans trädgård.

Vid en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen anser domstolen att den olägenhet som detaljplanen kan förväntas innebära för Joakim Ericsson i form av insyn på hans fastighet inte utgör en sådan *betydande* olägenhet att den överväger kommunens intresse av att bebygga området på det sätt som detaljplanen medger. Det finns därför inte anledning att upphäva detaljplanen på den grunden. Vad han har anfört om minskat marknadsvärde förändrar inte bedömningen.

Det har i övrigt inte kommit fram något i målet som ger anledning till att upphäva den i målet aktuella detaljplanen. Mark- och miljödomstolen avslår därför Joakim Ericssons överklagande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 6 maj 2021.

Alexander Warnolf

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Alexander Warnolf, ordförande, och tekniska rådet Mårten Dunér.

§ 240

Dnr 2019/77-21

VÄXJÖ TINGSRÄTT

SBN 2020/26-4.2.2

2021-01-18 KOM: 2021-01-18

MÅLN: P 279-21

2020-12-22 2

Detaljplaneändring del av Kosta 3:28 Kosta 1:9 och Kosta 1:10

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta detaljplanen för Kosta 3:28 m.fl.

Ärendebeskrivning

Ändringen av detaljplanen syftar till att möjliggöra ett parkeringsdäck för att tillgodose framtida parkeringsmöjligheter. Planen syftar även till att möjliggöra nya verksamheter. Området som berörs är del av Kosta 3:28, 1:9 och 1:10. Fastigheterna Kosta 1:9 och 1:10 planeras byggas om till restaurang och vinlager. Detta innebär en fortsatt utveckling av handelsområdet i anslutning till hotellet och glasbruket i Kosta.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2020-11-23 att föreslå kommunstyrelsen att anta detaljplanen.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets protokoll 2020-12-15 § 216
 Samhällsbyggnadsnämndens protokoll 2020-11-23 § 112
 Granskningsutlåtande Kosta 2020-11-06
 Plankarta 2020-11-06
 Illustrationskarta 2020-11-06
 Planbeskrivning 2020-11-09
 WSP Konsekvensbeskrivning 2020-11-04
 Dagvattenutredning
 Tjänsteskrivelse 2020-11-09

Beslutsexpediering

Samhällsbyggnadsnämnden

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.